

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויוזפלד שליט"א

רח' הרב סלנט 7, ירושלים, טל' 050-4102044

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר נח לכבוד ... אחרשה"ט!

בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע. **"אלה תולדות נח, נח איש צדיק תמים"** (בראשית ו, ט).

ידוע ומפורסם שהחינוך הכי טוב הוא הדוגמא האישית. מלמד ומורה והורה שמעשן סיגריות, עושה חשק לבנו ותלמידו לעשות כמעשהו, ולא יצליח להחדיר בו שאסור ולא כדאי לעשן. אמא שכועסת כל הזמן, ומדברת לשון הרע - לא תוכל לשכנע את בתה, לא לכעוס על אחותה הקטנה או חברותיה, ולא לדבר עליהן לשון הרע. מלמד והורה שלא מבין הנלמד לעומק, ומורח ומבלבל דעת התלמיד לא יצליח לאהיב לו התורה, וגם הבן - התלמיד יתרגל לטייח למרוח ולא להבין לעומק ולא יתאהב בנלמד. הורים שמשקרים ולפעמים אף מבקשים מהילדים

שלא יאמרו האמת ושישקרו (כגון בטלפון, ובמי שדופק בדלת, לומר שלא נמצאים ההורים) - הילדים לא יבינו חומרת העון והפגם באמירת שקר ולא יצליחו לחנך אותם לקיים (שמות נג, ז) מדבר שקר תרחק. ושלא יתפלא אחר כך כשהילד משקר אותו בעצמו. הורים שהם לא הכי ישרים בענייני ממונות, ומשום אינטרס כל שהוא, או רווח כל שהוא, או חשש הפסד כל שהוא - לא יהססו להתנהג שלא ביושר ושלא בצדק, כך יתנהגו גם הילדים אחריהם, ויגדלו אנשים לא ישרים (ועוד יחשבו העול הנ"ל לחכמה [חכמת חיים] ולמעלה),

ויסתכלו על אנשים ישרים, ואנשי אמת כתמימים וטיפשים, וכאינם מבינים ענין. אבא שמניח תפילין, כמניח תפוח אדמה על הראש, בלי התלהבות ודביקות ובלי חרדת הקודש, ומתפלל כיורה צרורות בלי שום כוונה ויראת שמים ואהבת ה', וקשר ישיר עם בורא עולם, כך הבן יעשה (ולפעמים גם זה "הלואי"), כי הבן לא ראה שאביו דבוק בבורא עולם. אף גם מזלזל במעמד המרומם והנשגב של תפילת נברא לפני בוראו. וכן בענייני הברכות שהוא מברך בבית, הן ברכות אשר יצר שהוא שבח נפלא ונורא (וכמ"ש רבינו ז"ל למוהר"נ ז"ל, כששאלו מה לעשות נחת רוח להורה שנפטר, ענה ואמר רבינו ז"ל לומר "אשר יצר" בכוונה), הן כל ברכות הנהנין, ואם הבן רואה שאביו מזלזל, ולא רואה אותו מברך לפני ה', אלא פולט מילים כפולקלור ומצוות אנשים מלומדה (ישעיה כט, יג), מה יעשה הבן שלא יחטא (עי' ברכות לב, א). אבא שבביתו מתבטל, ולא עוסק בתורה לעיני בניו בחשק ובהתמדה - לא יוכל לדרוש מהם לעשות כך, ולא יצליח להחדיר בהם, את יקר תפארת מעלת עסק התורה, וכמה היא חביבה מעל לכל בעיני השי"ת. וילדים שרואים את אביהם שקוע עמוק בקריאת עיתון, או שקוע עמוק בתוך צלחת האוכל (או בשניהם יחד) - איזה דוגמא נותן לבנו, ומה מצפה ממנו שיתנהג אחרת. הורים שמתקוטטים ומגדפים אחד את השני לעיני הילדים, איזה בית מצפים שיקימו הבנים והבנות לכשיגדלו?!

שולחן שבת (וימים טובים) שמנוהל ע"י ההורים בריבוי דברים בטלים ורכילות ולשון הרע ופוליטיקה ללא זמירות בדביקות לפני ה' וללא דברי תורה - איך הם חושבים שבניהם אחריהם ינהל את שולחן השבת?! ואם איזה מטען של קדושת השבת ויום טוב יגדלו? הורים שלא חרדים לדיקדוק ההלכה וליראת שמים, איך דורותיהם יקנו את זה?! הורים שלא דבקים בצדיקים ולא מקרבים הבנים והדורות אליהם, הרי יגדלו כורים אליהם. ובכל אלה וכיוצא בהן, וא"א לפרטם כי רבים הם, החי יתן אל לבו

(קהלת ז, ב), להתנהג באופן המועיל לדורותיו. וזה בחי' "אלא תולדות נח - נח" דהיינו שאם אדם רוצה שתולדותיו ילכו בדרכי אבות להיות כיוצא בהן צדיקים ותמימים, העצה לזה שהוא עצמו יהא נח, ויתנהג בדוגמא אישית, ואזי גם דורותיו יהיו נח איש צדיק תמים. בכרכת התורה וכטו"ס

שמעון יוסף הכהן ויוזפלד מדרש

הנני משחיתם את הארץ ר' הונא ורבי ירמיה בשם רב כהנא בר מלכיה אפילו ג' טפחים שהמחרישה שולטת בארץ נימוחו משל לבן מלכים שהיה לו פדגוג כל זמן שהיה סורח היה פדגוג שלו נרדה ולבן מלכים שהיה לו מניקה כל זמן שהוא סורח היתה מניקתו נרדת כך אמר הקב"ה הנני משחיתם את הארץ האנא מחבל להון ומחבל לארעא עמהון.

(בראשית רבה לא, ז)

תיקון הכללי

אדני מעון אתה היית לנו בכל דור ודור (תהלים צ, א). 'מעון' היינו מדור, ומגדל עוז לנוס ולברוח אליך בכל עת צרה וצוקה, ובכל עת משבר, שבו נוכל לקבל מחסה והגנה מכל רודפינו גשמיים ורוחניים, של הפרט ושל הכלל, בגוף ונפש ונשמה, כי צרכי וצרות הגוף רבים, ומצבי הנפש משתנים וצרכים תמיכה ועידוד, וכן הנשמה צריכה תמיד שמירה ומחסה, ואתה השי"ת תמיד תמיד הכתובת לכל הנ"ל. וכן היית עם אבותינו בכל דור ודור ולכן הקב"ה נקרא 'מקום' (בראשית רבה סח, ט) כי הוא הכתובת לכל אחד, והוא מקומו של כל העולם. והנה אמרו חז"ל (מגילה כט, א) מעון אתה היית לנו בכל דור ודור. מעון - אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות, כי לשם צריך כל יהודי תמיד לברוח, מכל טרדות העוה"ז ומכל המציקים, לשאת תפילה - זה פשוט, אבל גם לבית מדרש ועסק התורה צריך לנהוג כן בבחי' (תהלים קיט, צב) לולי תורתך שעשועי או אבדתי בעניי. ואשרי הנוהג כן כל ימי חייו. לברוח אל ה', בבחינת "ממך - אליך אברח". כי רק כך אפשר לעבור את העוה"ז בשלום. והתרגום אע"פ שפירש "מעון" באופן אחר, מ"מ למעשה גם נתיבו ככל הנ"ל כדפרש"י "היית לנו 'סעד'", דהיינו תמיכתנו והתחזקותנו בכל דור קיבלנו ממך ומתורתך ומכל מי שדבוק בך דהיינו צדיקי אמת שבכל דור.

(מתוך הספר "שי למורא")

אין לו גבול

וְדַע, שְׁהַתְּכַלּוֹת עֹשֶׂה כָּלִי, דְּהֵינּוּ גָבּוּל וְזָמַן. כִּי מִקֶּדֶם רְאוֹתוֹ הִדְבַּר, הוּא כְּלֵא גָבּוּל. וּכְשֶׁרֹאָה הִדְבַּר, נַעֲשֶׂה לוֹ גָבּוּל. וְזֶהוּ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ, וְקִרְוֵנָם לְהַרְבֵּה (יוֹצֵא ע"ד): "וַיַּעֲבֹד וַיַּרְעִיבֵךְ וַיִּאֲכִילֵךְ אֶת הַמֶּן", כִּי אֵינוּ הוֹמָה מִי שֶׁרֹאָה וְאוֹכֵל וְכו', מִכָּאֵן שְׂסוּמָא אֵין לוֹ שְׂבַע. כִּי מִי שְׂאֵינוּ רֹאָה אֵין לוֹ גָבּוּל כְּנ"ל. וּמִסְקָנָא דְגַמְרָא, מֵאֵי קָרָא: "טוֹב מִרְאָה עֵינַיִם מִהֲלֵךְ נַפְשׁ". כִּי כִבַּח הִרְאוֹת, עֹשֶׂה הַלֹּוֹד לְנַפְשׁוֹ, וְהוּא הַגָּבּוּל.

(ליקו"מ עו)

דברים היוצאים מן הלב

וכשם שאם יקראו המלך לבא לפניו עם כלי זיינו ולירות לפניו אל המטרה בודאי שישתדל לכוון מה יותר אל מרכז המטרה ולא יעזו לזרוק חיצים סתם לאוויר כמשוגע שאינו מכוון ושולט על מעשיו, כך צריך להיות בענין התפילה, דהיינו שהן הבקשות והן ההודאות צריכים להיות דברים היוצאים מן הלב. כי איך יתכן לדבר בפני המלך אל המלך ולזרוק סתם מילין מהפה בלי כוונה וישוב הדעת כי אפי' מי שמדבר עם חבירו לא ישתגע לעשות כדבר הזה ק"ו כשמדברים לפני ממי"ה הקב"ה שאין לך חוצפה ושיגעון גדול מזה וכמ"ש בספר חסידים (סי' מו' - מובא בקש"ע סי' ו' ס"א) כשנוטל ידיו או שמברך על הפירות או על המצוות השגורות בפי כל אדם, יכוון לבו לברך לשם בוראו אשר הפליא חסדו עמו ונתן לו הפירות או הלחם ליהנות מהם וצוהו על המצווה, ולא יעשה כאדם העושה דבר במנהג ומוציא דברים מפיו בלא היגיון הלב.

(מתוך הספר "יש מאין")

איש צדיק תמים הי' בדורותיו

כי הוא צדיק תמים בכל הדורות שנמשכין ממנו כי מאיר בכולם צדקות וקדושתו, כי את האלהים התהלך נח האלהים בה' הידיעה היינו כי אלהים בחי' מדת הדין וכפי מה שהוא מדה"ד בכל דור בכל עת שזהו בחי' האלהים הדין הידוע כפי הדור והעת, התהלך נח להמתיקו ולבטלו ע"י שזכה לנעשה ונשמע העליון בחי' תורת ה' ותפילת ה'. שע"ז יודע לבטל כל מיני דינים שבעולם כפי הדור וכפי העת. כי נח בחי' המתקן הדינים בחי' נייחא בחי' ונח מצא חן בעיני ה'.

(ליקוטי הלכות חשן משפט הלכות מתנה הלכה ה אות כב)

הראש והפאר וההדור של העולם

והנה עקר ההדור הם ישראל, פי אף-על-פי שגם הם וקפת הם תולדות נח, אף-על-פי-כן עקר ההדור הם ישראל, שבאים מבני שם וזה בחינת: 'הדור מצדו עד שלישי' (בבא קמא ט: ושלשן צדוק ארבעים סימן תינו) - זה בחינת שם, שהוא השלישי משלשה בני נח (ועין פסגהדרין קיא מה שדרשו על פסוק: 'והשלישי ינחם בה' שלישי של נח, שלישי של שם), שהוא עקר ההדור והפאר פנ"ל והוא בחינת שם, שם דיקא, בחינת שם הקדוש, שהוא בחינת פאר והדור פנ"ל. (והבן היטב לקשר כל זה עם מה שמבאר לעיל במאמר בראשית, ובסימן טו, פי הכל מקשר יחד, עין שם היטיב).

(ליקוטי מוהר"ן תנינא תורה טו)

וְאֵל אִמָּה תִּכְלְנָה מִלְמַעְלָה

לשון (שמואל"ב י"ג): 'ותכל נפש דוד' אמ"ה-היא ה' מוצאות, הכלולים מאש ומים, הינו שתראה שישארו הדבורים מפיה באמת, ואז ישתוקק הקדוש-ברוך-הוא מלמעלה לשכן אצלך; וכשישכן אצלך, הוא יאיר לך וזה: אמ"ה תכלנה מלמעלה - ראשי-תבות אמת, פי על-ידי אמת הקדוש-ברוך-הוא חומד מלמעלה לשכן עם האדם, כמו שכתוב: 'קרוב ה' לכל קוראיו' וכו' ואז: 'ופתח התבה בצדה תשים', הינו התבה היוצאת באמת, היא תשים לך פתח בחשך שאתה נצוד בו וזה: 'בצדה'- הינו הקלפה הצד ציד, כמו שכתוב (בראשית כ"ה): 'פי ציד בפיו', פי מתחלה לא הינו יכול לדבר מחמת החשך הסובב אותו, ועל-ידי שיוצא מתוך החשך ומתפלל היטב, על-ידי-זה הוא מתקן 'תחתים שנים ושלישים', הינו עולם השפלה ועולם הגלגלים ועולם השכל (אך אי אפשר להתפלל, רק כשלומד תורה, פי לא עם-הארץ חסיד' (אבות ב); וכתוב (משלי כ"ח): 'מסיר אָזְנוֹ מִשְׁמַע תוֹרָה גַם תִּפְלְתוּ תוֹעֵבָה' - כתב יד החברים).

(ליקוטי מוהר"ן קמא תורה ט)

"אני ראשון ואני אחרון"

כלל הדבר, שהעקר הוא האמונה בפשיטות, להאמין בהשם יתברך בתמימות ובפשיטות בלי שום חקירות וחקמות כלל, וכשזוכה להיות חזק בזה ימים ושנים הרבה, אזי אם יזכה, יחמל עליו השם יתברך ויפתח לו שבילי השכל ויוכל להשיג ולהבין מעט בידיעתו יתברך. ואפלו אחר-כך, כשיזכה לאיזה ידיעה והשגה, הוא צריך לתן גבול לדעתו שלא יסתפל במה שאין לו רשות, פי במפלא ממך אל תדרש, רק לסמוך על אמונה לבד, פי לעולם צריכין להתחזק רק באמונה, שהיא היסוד והקיום של כל העולמות, והאמונה הוא בראש ובסוף ובאמצע, בבחינת "אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים" "אני" הוא בחינת מלכות אמונה פידוע, ומבלעדי האמונה אי אפשר לדעת מהשם יתברך. בחינת "ומבלעדי אין אלקים". (אוצר היראה אמונה אות צג)

יתבודד בתוך ביתו

מבאר בזהר הקדוש, שבשעת תקף הדינים, חס ושלום, צריכין להתחבא ולהסתיר את עצמו בבחינת "לך עמי בא בחדרך וכו' עד עבר-זעם". פי בשעה שהדין גובר, אזי צריכין לבטל את עצמו אל השם יתברך בתכלית הבטול ולסתם עיניו מחיזו דהאי עלמא, ועל-ידי-זה נמתקין כל הדינים. ועל-כן צריכין להסתיר ולהתחבא בתוך הבית, כדי שלא ישוטטו עיניו בראית עולם הזה, פי מחצות הבית סותרמין בפני העינים שלא יתפזר הראות לחוץ, כדי שיוכל להסתפל על התכלית ולבטל את עצמו לאור האין-סוף. וזה בחינת מעלת ההתבודדות, שצריך האדם שיתבודד בתוך ביתו ויקשר את עצמו להשם יתברך בתפלות ובתחנונים, כדי שישתם עיניו מחיזו דהאי עלמא ולא יתפזר ראות עיניו בחוץ. וזה בחינת "לך עמי בא בחדרך וכו'", פי מחצות הבית הם מחצות בפני העינים כדי להסתפל על התכלית, ששם כל טוב, ושם כל הדינים והיסורים בטלים במציאות. וזה גם-כן בחינת כניסת נח אל התבה, ועל-כן צנה ה' עליו: 'צנה תעשה לתבה ואל אמא תכלנה מלמעלה', פי זה עקר כניסתו אל התבה בכדי שלא יתפזר הראות אל הצד, רק יסתפל בכל עת כלפי מעלה, הינו אל התכלית העליון שהוא למעלה למעלה. וזה גם-כן בחינת מה שאמרו רבותינו ו"ל בשעת מלחמת עמלק: 'וזהה פאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכו'' בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה פי עקר בטול הדינים והיסורים ונצחון המלחמה לעמד כנגד הרוצים למנעו מן הקדשה הוא על-ידי הסתכלות כלפי מעלה, שהוא בחינת בטול אל התכלית פנ"ל.

(אוצר היראה בטול ודקות אות ו)

להצלת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמות

להערות והארות 7658704 - 052
לקבלת העלון השבועי למייל ערו קשר
במייל netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמת

תמו נת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ו שבט
תנצב"ה.

נתן וצ'רנה כלאוור ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

יריב בן מניח
חורה בתשובה שלמה